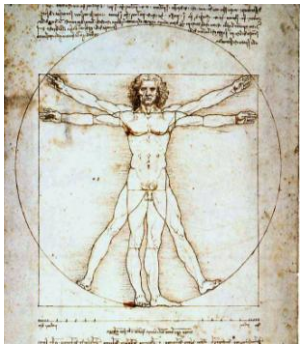

EEN KUNSTVAK KIEZEN? 10 belangrijke redenen:

Waarom zou je voor een kunstvak kiezen? En wat leer je eigenlijk bij de kunstvakken? Deze vragen hoop ik hierbij te beantwoorden. Daarvoor heb ik gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek * waarin bestudeerd is wat je allemaal leert bij de kunstvakken en dat is meer dan je misschien denkt. Belangrijk om te weten als je een kunstvak wilt kiezen.

De Vitruviaanse mens van Da Vinci

Bij de kunstvakken ontwikkel je **kennis en inzicht over de verschillende kunsten, over vormgeving, materialen en technieken en over kunst- en cultuur-geschiedenis**, maar je leert ook nog heel veel andere mentale vaardigheden die je

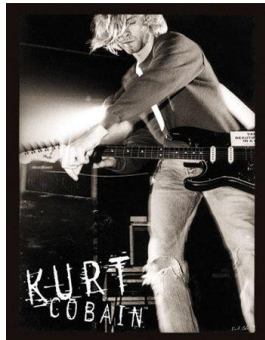
met name bij de kunstvakken goed leert. Die vaardigheden houden onder andere in **1: vaardigheden als: visueel-ruimtelijke; muzikale; lichaams-beweging; linguïstische vaardigheden** en **2: interpersoonlijke en intrapersoonlijke vaardigheden**, dat zijn bijvoorbeeld vaardigheden in zelfevaluatie, inzicht in je eigen motivatie en die van anderen en de bereidheid om te experimenteren en te leren van fouten. Alles bij elkaar zijn er **10 belangrijke vaardigheden die je bij de kunstvakken leert en die voor elke leerling van belang zijn**. Hier volgt de verdere uitleg van elk van die vaardigheden die je bij de kunstvakken leert. Een van die vaardigheden is

3: doorzettingsvermogen: bij het maken van beeldend werk zoals videoclips, fotoseries of bij het maken van een schilderwerk of ruimtelijk werk, weet je dat er altijd lastige momenten zijn. Dat zijn de momenten waarop je doorzettingsvermogen leert ontwikkelen.

Foto van Denis Darzaq

Een andere vaardigheid is **4: jezelf uitdrukken** ofwel **expressie**, bij de kunstvakken leer je communiceren op allerlei manieren: in beelden, woorden en muziek. En bij de Kunstvakken kijken we veel naar het werk van kunstenaars en hoe zij iets maken, waardoor je ook leert inzien hoe een professional werkt en hoe jij in jouw werkwijze daarvan kunt leren. **Je leert over de wereld binnen de school en de wereld daarbuiten, in heden en verleden.**

Kurt Cobain

Daarnaast zijn er nog een aantal belangrijke vaardigheden, zoals observeren, een mentale voorstelling maken, vernieuwing (innovatie) door experimenteren, en leren nadenken over je eigen vermogens (reflectieve zelfevaluatie).

Leren **5: waarnemen of observeren**, Dat is iets dat we bij de Kunstvakken veel oefenen zonder dat je het misschien zelf echt in de gaten hebt. We bekijken gebouwen en leren wat je daaraan kunt zien/aflezen; we kijken naar fotografie, film, toneel- en dansvoorstellingen en

analyseren deze. Aan de hand van het kijken naar kunst leer je heel precies te observeren en onder woorden te brengen wat je ziet, denkt of vindt.

Het is daarbij belangrijk om op een open manier te kijken, zonder veel vooroordelen, want dan pas kun je nauwkeurig leren observeren. Je leert het verschil tussen observeren en je eigen mening hebben. Ook leer je stereotypen doorzien en dus nauwkeurig en direct te observeren. Dit is voor heel erg veel beroepen van belang, het is in feite de basis voor empirisch onderzoek (onderzoek via de waarneming) dat voor veel wetenschappelijke functies een basis vormt. Kun jij beroepen bedenken waarbij nauwkeurig en zonder vooroordelen waarnemen van belang is?

Het Olympisch Stadion, Herzog&De Meuron

Je eigen mentale beelden vormen, ofwel je **6: voorstellingsvermogen** trainen, is ook iets dat je bij de Kunstvakken leert. Dit helpt je om

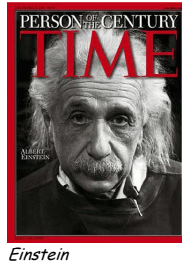
Foto van David LaChapelle

in actie te komen op een bepaalde manier en om oplossingen te bedenken. Deze vaardigheid werd door Einstein zelfs gebruikt: hij zei dat hij in beelden dacht, daarmee bedoelde hij dat hij zich bij het nadenken over wetenschappelijke problemen een mentaal beeld vormde en dan de oplossing vond. Bij de kunstvakken leer je dit

het meest direct, je leert het bij het maken van werkstukken, het ontwerpen.

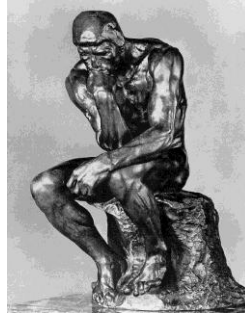
7: Innoveren is nog een algemene vaardigheid die je bij de Kunstvakken leert. Aan de hand van experimenten doen, risico's daarbij nemen, leer je nieuwe dingen te maken en te ontdekken. Soms gebeurt dat helemaal toevallig, maar het leren experimenteren is iets wat telkens weer terugkomt bij de kunstvakken als je iets moet gaan maken. Van de fouten die je daarbij maakt, kun je leren.

Ook leer je **8: creatief denken**, dat is divergent denken ofwel heel veel goede antwoorden of mogelijkheden bedenken voor een bepaald probleem. Einstein zei hierover: *"Logica brengt je van A naar B, verbeelding brengt je overal"*

Creativiteit en innovatief zijn, zijn DE belangrijke vaardigheden voor de toekomst, in heel veel beroepen. Kijk maar eens naar vacature teksten of kijk op internationale websites: <http://www.p21.org/>

9: Reflecteren is ook iets dat je bij de Kunstvakken leert: vaak zien mensen kunstvakken als de vakken waarbij je lekker even onderuit kunt zakken en niet te diep hoeft na te denken....Maar bij de kunstvakken leer je op andere dan taalgerichte manieren te denken, maar juist in beelden. Maar ook leer je wel in taal denken, omdat je over de kunst natuurlijk nadenkt en praat met anderen. Daarbij ben je ook heel vaak jezelf aan het evalueren, omdat je over je project nadenkt, wat je ermee wilt uitdrukken, over wat goed gaat en wat niet en hoe dat komt en vooral hoe je het beter kunt doen om het project te laten slagen. Goed kunnen

De Denker van Rodin

reflecteren en een goede zelfevaluatie kunnen maken is de basis voor goed kunnen leren (je weet dan wat je fout doet en hoe je het kunt verbeteren) en zul je in de rest van je loopbaan nog erg vaak nodig hebben.

10: Procesmatig werken leer je ook bij de Kunstvakken: Wanneer je een werk maakt, noteer je wat je allemaal van plan bent en wat je hebt gedaan in je logboek of kunstdossier. Daardoor kun je terugblikken op je eigen leerproces en dat is iets waar je heel veel van leert. Ook krijg je tijdens het proces van dingen maken, feedback van je docent of van andere leerlingen. Deze werkwijze is heel specifiek voor de kunstvakken en heb je in je latere studie en werk nog heel vaak nodig: ook daar wordt gewerkt in een proces waarbij je feedback krijgt en dan weer bij moet sturen om een goed product te krijgen. In dit proces leer je dus samen te werken met anderen en dat is nog een belangrijke vaardigheid voor de toekomst.

Leven in een snel veranderende, globale wereld. Leerlingen die in een snel veranderende wereld leven, hebben veel aan de vaardigheden die zij bij de kunstvakken leren. De belangrijke vaardigheden voor de toekomst zijn: waarnemen/observeren, een goed voorstellingsvermogen hebben, innoveren en creatief (divergent) denken. Diegenen die goed geleerd hebben bij de kunstvakken om nieuwe patronen te zien, weten hoe je van je eigen fouten kunt leren en hoe je problemen kunt oplossen door je voorstellingsvermogen te gebruiken, zij zijn degenen die de nieuwe

antwoorden kunnen geven die we nodig hebben in de toekomst.

Deze 10 belangrijke vaardigheden leer je dus bij de Kunstvakken!

Foto van Ruud van Empel

*Winner/Hetland: 'The Arts and Academic Improvement: What the Evidence Shows' en 'Art for our Sake'
Gardner: 'Frames of Mind' en 'Five Minds for the Future'

Marie-Thérèse van de Kamp
Wil je meer weten over de kunstvakken in de bovenbouw? kijk op www.kunstcontext.com

Beroepen in de kunst en cultuur waarbij je deze vaardigheden nodig hebt zijn te vinden zowel op hbo-niveau als op universitair niveau in de: architectuur, mode, filmwetenschappen, communicatiewetenschappen, kunstgeschiedenis, algemene cultuurwetenschappen, media en cultuur, theaterwetenschappen, design/industriële vormgeving, ICT- en gamedesign, filmindustrie, fotografie, reclame, onderwijs, toeristische industrie, vrijetijdsindustrie, kunstmanagement, creatieve therapie. Daarnaast zijn er veel beroepen waarbij je de vaardigheden die je bij de kunstvakken geleerd hebt kunt gebruiken, zoals beroepen in de: psychologie, pedagogiek, journalistiek, media, communicatie en in het onderwijs (PABO bijvoorbeeld). Wil je iets meer weten over onderwijs in de toekomst, kijk eens op:

http://www.p21.org/documents/P21_arts_map_final.pdf